

De Økonomiske Råd

Formandskabet

PRESSEMEDDELELSE FRA FORMANDSKABET FOR DE ØKONOMISKE RÅD **KLAUSULERET TIL DEN 10. OKTOBER 2023 KLOKKEN 12.00**

Pressemeddelelsen er baseret på efterårets *vismandsrapport*, dvs. De Økonomiske Råds formandskabs diskussionsoplæg til mødet i Det Økonomiske Råd den 10. oktober 2023.

Prognose for 2024 taler for finanspolitisk opstramning

Dansk og international økonomi udviser tegn på afmatning efter den seneste tids høje inflation og markante pengepolitiske stramninger. Den danske produktion vokser fortsat, men det skyldes alene en kraftig stigning i medicinalindustriens produktion. Aktuelt vurderes beskæftigelsen at være ca. 3 pct. højere end det skønnede strukturelle niveau, og presset på arbejdsmarkedet er dermed betydeligt.

Den aktuelle prognose forudsiger, at kapacitetspresset også gør sig gældende i 2024. I det lys burde finanspolitikken i 2024 bidrage til at dæmpe presset i økonomien fremfor at øge det, hvilket taler for en opstramning af finanspolitikken i forhold til det planlagte. Det skyldes ikke mindst, at det underliggende prispres fortsat vurderes at være betydeligt, selvom inflationen er aftagende.

Overvismand, Carl-Johan Dalgaard udtaler:

“Kapacitetspresset på dansk økonomi er betydeligt. Selv om der er udsigt til en vis afmatning, vurderer vi, at beskæftigelsen også i de kommende år vil ligge på et højt niveau.”

“Med de nuværende udsigter for dansk økonomi vurderer vi, at finanspolitikken næste år burde strammes i forhold til regeringens finanslovsforslag.”

De offentlige finanser er overordnet set sunde

Formandskabet vurderer, at den førte finanspolitik holder sig inden for budgetlovens rammer, herunder at de offentlige finanser er holdbare på lang sigt.

Rapportens langsigtede fremskrivning for dansk økonomi viser, at den såkaldte holdbarhedsindikator er forringet med 0,7 pct.point af BNP i forhold til fremskrivningen fra efteråret 2022. Holdbarhedsindikatoren udgør nu 0,3 pct. af BNP, svarende til en mulig permanent, årlig nettoforøgelse af de offentlige udgifter eller en reduktion af skatterne med ca. 9 mia. kr. Den primære årsag til forringelsen af holdbarheden er, at det offentlige forbrug er øget frem mod 2030, og den beregnede forringelse afspejler dermed politiske prioriteringer, snarere end mindre gunstige forudsætninger for dansk økonomi.

Overvismand, Carl-Johan Dalgaard udtaler:

“Vi vurderer fortsat, at de offentlige finanser er sunde – også på lang sigt. Samtidig tilsiger vores nuværende fremskrivninger dog, at mulighederne for at iværksætte nye initiativer, der forringer statsfinanserne varigt, er mindsket.”

“I de senere år er råderummet i 2030 blevet større, men i takt med, at man har valgt at råderumsfinansiere øgede udgifter, er holdbarheden forringet. Beregningerne illustrerer dermed, at råderummet ikke kan stå alene, når man vurderer statsfinansernes sundhedstilstand”.

Holdbarhedsberegningen gør det muligt at svare på spørgsmålet, om staten kan bruge og opkræve penge som i dag, hvis alle facetter af økonomiens strukturer i fremtiden er, som de kendes i dag, mens kun befolkningens størrelse og sammensætning ændres i overensstemmelse med demografiske forudsigelser. Siden statens finanser vurderes at være holdbare, udløser rapportens beregninger ikke en fagøkonomisk anbefaling om politisk handling.

Et andet spørgsmål kunne være, om statens skatte- og udgiftspolitik kan fortsætte, hvis økonomiens strukturer forandres i fremtiden i en for statsfinanserne ugunstig retning. Et eksempel på en sådan forandring kunne være, at fremtidens borgere udvikler mere smag for fritid og derfor reducerer deres arbejdstid. En konsekvens kan i givet fald blive, at også statens skatte- og udgiftspolitik skal justeres. En sådan udvikling kan danne baggrund for politisk handling, men ikke en fagøkonomisk anbefaling, om at det skal ske nu.

Overvismand, Carl-Johan Dalgaard udtaler:

“Det er et vigtigt spørgsmål, om nutidens politikere skal reagere allerede i dag for at imødekomme en forventning om, at fremtidens borgere ønsker at prioritere fritid. Et synspunkt kunne være, at det ikke er den nuværende generations ansvar at foretage budgetforbedringer for at kunne finansiere, at fremtidige generationer ønsker at arbejde mindre. Men der er her tale om et spørgsmål af ren politisk karakter.”

Huslejereguleringen er ikke særlig målrettet lejere med lave indkomster

Huslejeregulering har en lang historie, og i dag er huslejen for de fleste private lejeboliger i Danmark underlagt regulering. Reguleringen begrundes ofte i et ønske om at sikre billige lejeboliger til husstande med lave indkomster.

Analysen i rapporten viser, at reguleringen giver lejerne huslejesbesparelser, men også at den medfører et effektivitetstab, da matchet mellem lejeboliger og lejere afviger fra, hvad det ville være på et frit boligmarked. Det er i højere grad lejere med høj indkomst og lang uddannelse, som får den største besparelse i deres husleje som følge af reguleringen. Analyserne viser også, at der er store forskelle i huslejesbesparelsen mellem lejere med sammenlignelige indkomstniveauer. I forhold til at tilgodese lejere med lave indkomster rammer huslejereguleringen således ikke særlig præcist.

Overvismand, Carl-Johan Dalgaard udtaler:

“Vores analyser viser, at huslejeregulering ikke er særlig målrettet lejere med lave indkomster. Hvis der er et politisk ønske om at gøre mere for at sikre billige lejeboliger til husstande med lave indkomster, bør man derfor overveje andre instrumenter.”

Vismandsrapporten, *Dansk Økonomi, efterår 2023*, er udarbejdet forud for mødet i Det Økonomiske Råd, den 10. oktober. Vurderinger og anbefalinger i rapporten og i denne pressemeddelelse er alene formandskabets.

De Økonomiske Råds formandskab består af: Carl-Johan Dalgaard, Mette Ejrnæs, Lars Gårn Hansen samt Jakob Roland Munch.

Rapporten og denne pressemeddelelse er klausuleret til tirsdag den 10. oktober kl. 12.00. Der indkaldes til pressemøde om rapporten:

**Pressemøde i Eigtveds Pakhus
Tirsdag den 10. oktober kl. 12.30**

Yderligere oplysninger: John Smidt, Direktør for De Økonomiske Råds sekretariat
Telefon: +45 6185 2041, Mail: jsm@dors.dk
Hjemmeside: www.dors.dk Twitter: [@DORSekretariat](https://twitter.com/DORSekretariat)